

Ranní hlasy z redakce

Máme za sebou první festivalový den, který se podle všech nastrčených zpravodajů nesl ve velmi radostném a přátelském duchu. A i já, ačkoli jsem den a noc strávila buď za dveřmi redakce, nebo doma v posteli, kde jsem se snažila vyležet z teploty, abych nenakazila celou redakci, a Vy abyste tak nepřišli o všechna následující čísla festivalového zpravodaje, jsem na brněnských ulicích cítila tu propukající festivalovou atmosféru, když jsem potkávala usmívající se mladé umělce, kteří byli v běžném brněnském davu nepřehlédnutelní. Podobné zážitky má ze včerejšího dne i grafik Ivo, který nakonec rezignoval na koupi jídla, protože samoobsluha byla zavalená zavazadly, kufry a úsměvy jednoho z právě dorazivších souborů.

Asii dnes střídá Afrika, ti z vás, kteří byli na včerejší zahajovací půlhodině, si jistě vybaví i její Múzu v podání Jakuba Círa, paruka, bongo, bílá sukně. Stejně jako jste se včera v noci mohli s Asií rozloučit v Klubu Desert, tak i dnes opět od 22hod je pro vás připravená africká party tamtéž - takže bubny a ozvučná dřívka s sebou.

Jsou tři různé etymologické teorie o původu názvu třetího nejrozlehlejšího kontinentu: 1) že pochází z arabského slova „afer“ - „prach“; 2) může být i řeckého původu „aphrike“ - „bez chladu“; 3) nebo může jít o latinský původ „aprica“ - „slunečná“. Jsou to tedy slova spíše prozářená, „prach“ snad nejlépe chápat jako prazáklad všeho života; tedy i přes toto pozitivní ve jménu má Afrika v současném světě na svých bedrech ta největší lidská trápení - hlad, žízeň, neléčené nemoci, nevzdělanost, strach z neustálých potyček o to málo jídla a vody u sousedů. Pokud se tedy některých tvůrců snad dotknou neomalené a nevybíravé příspěvky od našich dopisovatelů, které nebudeme cenzurovat - neodporují-li základním pravidlům novinářského kodexu -, tak je chci utěšit, že jsou na světě daleko větší tragédie než příliš ostrá kritika.

-ER-
šéfredaktorka

P.S. Budeme se snažit přetiskovat vaše příspěvky zaslané na m.point2007@seznam.cz, pokud nám to dovolí kapacita Meeting pointového čísla.

Dnes

Středa, 28. 3. 2007

hlavní program:

14:30 HaDivadlo, F. Schiller: **Marie Stuartovna**, Hannover, GER

17:30 HaDivadlo, F. Schiller: **Marie Stuartovna**, Hannover, GER

17:30 Divadlo Bolka Polívky, E. Flisar: **Nora Nora**, Ljubljana, SLO

18:00 Marta, H. Pinter: **Jako na Aljašce**, Krakow, POL

21:00 Marta, H. Pinter: **Jako na Aljašce**, Krakow, POL

off program:

10:30 JAMU, místnost č. 106, **setkání pedagogů**

19:45 Kabinet múz, H. Ibsen/A. Saavedra: Hedda Gabler - **Hra s mrtvou myší**, JAMu Brno, CZ

20:20 sraz na infocentru, **Krisóza (Radokovy dramatické principy)**, JAMU Brno, CZ

22:00 Klub Desert, **Afrika Night Party**

HANNOVER, NĚMECKO

Hochschule für Musik und Theater (HMT)

Friedrich Schiller

MARIE STUARTOVNA

Režie: Jan Konieczny

Scéna: Eva Krämer

Kostýmy: Tatjana Kautsch

Lightdesign: Thorsten Keppler

Hrají: Isabelle Barth / Natalie Hanslik, Johanna Paliatsios / Birte Rüster, Christian Feist, Robin Sondermann, Jona Mues

Délka představení: 100 min.

Jazyk představení: němčina

Postavy Marie a Alžběty jsou v inscenaci zdvojeny – každá je hrána dvěma herečkami. Představují jejich dvě tváře, jednu politickou a druhou bytostně ženskou. Toto zdvojení je materializovaným dialogem mezi osobou vystupující oficiálně a soukromě, tedy nejvnitřnější svár. Nechme se překvapit, zda příběh plný intrik a kriminálních afér postoupí i na úroveň dvou tváří jedné postavy...

14:30, 17:30 – HaDivadlo

Dnes

LJUBLJANA, SLOVINSKO

Academy of Theatre, Radio, Film and Television (AGRFT)
Evald Flisar

NORA NORA

Režie: Alen Jelen

Dramaturgie: Ana Kuntarič

Scéna: Irena Pivka

Kostýmy: Marko Jenko

Hudba: vybrala Maja Bezjak

Hrají: Tjaša Ferme, Romeo Grebenšek, Vesna Vončina,
Michael Krištof

Délka představení: 100 min.

Jazyk představení: slovinština

Autor hry Evald Flisar je jedním z nejvýraznějších současných slovinských dramatiků a spisovatelů. Hra Nora Nora byla oceněna jako nejlepší slovinská hra roku 2006. Nora Nora není obyčejnou parafrází Ibsenovy známé hry, ale především velkou výzvou pro každého režiséra. Jeden realistický byt, v němž současně žijí dva páry, aniž by se kdykoli potkaly nebo o sobě měly nejmenší tušení. Paralelní svět v jednom místě a času, s fázovým posunem. Nejvýstižnější termín pro absolventskou inscenaci slovinských školy je „čtyřrozměrný film“. Cílem režie je přivést na jeviště moderní umění filmového střihu, zkombinovat prvky filmové rychlosti a zhuštění s prvky kouzla a iluze, které jsou typické pro divadlo.

17:30 – Divadlo Bolka Polívky

KRAKOW, POLSKO

The Ludwik Solski State School of Drama in Cracow (PWST)
Harold Pinter

JAKOBY NA ALJAŠCE

Režie a dramaturgie: Jan Peszek /pedagog/, Barbara
Wysocka /student (3.ročník)/

Scénografie: Julia Kornacka

Hrají: Edyta Babiarska, Olga Boładź, Łukasz Byczek, Beata
Dudek, Grzegorz Grabowski, Lidia Kucharska, Katarzyna
Kilar, Paweł Smagała, Wojciech Sandach, Wojciech Wachuda,
Krzysztof Wieszczyk

Délka představení: 90 min.

Jazyk představení: polština

Představení je skládkou několika Pinterových jednoaktovek: Nádraží Victoria, Nový řád světa, Noc, Jakoby na Aljašce.

18:00, 21:00 – Marta

JAMU Brno, Česká republika

Ateliér klaunské scénické a filmové tvorby

Krisóza

Oskar a Anna

Martina Krátká

hrají Martina Krátká, Radek Odehnal

401

Prostředky

Anna Kubějová

405

Píseň krve

Alexandr Stankov

improvizují Alexandr Stankov, Petr Váša, Antonie Nowaková
(jedná se o improvizaci v pohybu, hudbě i slově)

203

Běžím od...

Sára Venclovská

105

středa 20:20, sobota 13:15

Sraz na info centru

Krátké inscenace pod názvem Krisóza a Zpráva pro jistou akademii vznikly v rámci projektu "Radokovy dramatické principy". Autoři jsou studenti 3.ročníku Ateliéru klaunské, scénické a filmové tvorby na DIFA JAMU.

Záměrem projektu bylo vytvoření nového studijního předmětu Ateliéru klaunské scénické a filmové tvorby, který navazuje a propojuje předměty „Přepis scénického obrazu“ a „Filmový gag“.

Cílem projektu byl složitý proces stavby scénického obrazu komponovaného složkou scénické hry - mimické především, a filmového nebo fotografického zobrazení spolutvořící jeden obraz. Protože v českém divadle byly tyto principy bohatě rozvíjeny, šlo o poznání a následně případné rozvíjení principu soudobými technikami.

Pokud projekt označujeme jako Radokovské principy, nechceme naznačovat příbuznost s komerčně zaměřenou Laternou Magikou, ale vracíme se k původní myšlence Alfreda Radoka k divadlu s nekonečným prostorem. To znamená: filmovým stříhem se dostáváme do jakéhokoli prostředí, časového prostoru, který může filmovým obrazem být evokován, aniž bychom museli zápasit o složité naplnění scénického prostoru materiálem plnicím tyto role.

Prof. Ctibor Turba

autor projektu, vedoucí AKSFT

JAMU, Brno, Česká republika

Na motivy hry Henrika Ibsena Heda Gablerová, v překladu Františka Fröhlicha

Hedda Gabler - Hra s mrtvou myší

Úprava, dramaturgie: Anna Saavedra

Režie: Janka Schmiedtová

Kostýmy: Martina Petrová

Produkce: Josef Müller

Osoby a obsazení:

Heda Tabletová – Kamila Dvorská

Tea Elvstedová – Erika Stárková

Eilert Lövborg – Jiří M. Valůšek

Vertikální řez Hedou Gablerovou

Nahlédnutí tématu hry skrze jedinou scénu nazýváme vertikálním řezem, protože rezignuje na epické (tedy horizontální) rozvíjení příběhu, dělí hru v půli, aby zmrazil čas a ukázal jedinou situaci jako epicentrum dramatu. Situaci pak chápeme jako model či karmickou hříčku. Máme možnost ji nesčetněkrát opakovat, rozvíjet různými směry ad absurdum, následně stříhem zastavit a vrátit na začátek, pozměnit detail, status postavy, rozvinout situaci jinak. Princip cyklického opakování zhmotňuje neřešitelnost situace - dusno nejen společenské či citové uzavřené za skleněnými dveřmi salonu, nýbrž dusno existenciální, prastarý horror vacui - strach z prázdna. Hlavní hrdinové se ocitají v teráriu, bez možnosti pohybu vpřed a divák v roli voyera sleduje sestřih toho nejlepšího, co se dnes odehrálo „ve vile“ - ne náhodou jsou v reality shows také vytvářeny jakési primitivní modelové konstelace lidských typů, které slibují konflikt.

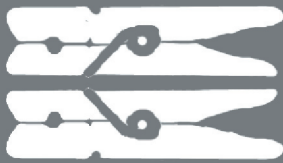
19:45 - Kabinet múz

L. Lagronová: Království, DAMU, Praha

Ve zpětném zrcátku

L. Langronová: Království
Praha

Kouska ve mně je...

Sedmnáctý ročník festivalu Setkání/Encounter otevřel na prknech divadla Husa na provázku u nás neinscenovaný text české dramatičky Lenky Lagronové Království v podání studentů 4. ročníku herectví a 4. ročníku režie-dramaturgie KČD Damu v režii Štěpána Pácla.

Po rozverném zahájení, a po chvílce napětí nezbytné přípravě představení, během níž se studenti Damu obávali, aby se jim roz dováděné obecenstvo nerozuteklo, jsme se mohli ponořit do bolestných životních „vod“ sester Marty a Beátky. Nebo: to bychom očekávali po přečtení textu. Místo toho jsme se ocitli uprostřed absurdní grotesky, plné barevných kostýmů, zvuků a bolestně komických situací, doprovázené živou hudbou připomínající lacině skřípající flašinet.

Na první pohled nás zaujme funkční scéna, tvořená dřevěnou rampou, měnící se během představení v pokoj, hřbitov, řeku nebo hory, připomínající svým tvarem sinusoidu života hlavní hrdinky, plného naděje i zoufalství. Scéně dominuje v medu „zakonzervovaný“ stůl s dírou uprostřed, jež končí možná až na dně rozbolavené duše.

Hlavní hereckou dvojici představují postarší setry, žijící staromilským svobodným životem, Marta a Beátka, jejichž rolí se s přehledem zhostily M. Stehlíková a Z. Stavná. Ač mají doma plný hrnec medu, jako památku po zesnulém otci, aby ho jedly, dokud neumřou, jejich životy nesou spíš pachuť hořkosti. Marta je starší a nevrlejší, důvod, proč se ještě neutopila v hrnci medu, je čistě čechovovský, a to že žít se přece musí. Vedle ní stojí mladší sestra Beátka, dle vlastní charakteristiky: má šedivé vlasy, zadek a talent, ale zejména má na rozdíl od své sestry naději. Je hra plná, i když se chvílemi ztrácí v groteskních situacích, jako např. když si vyrazí kýčově vymoděná Beátka s Davidem na procházku, v naději, že ji konečně požádá o ruku, a místo toho dostane od Davida na hlavu korunu vyrobenou z vidliček, která jí ještě ke všemu nesedí. Naději Beátka sdílí společně s pomatenou Šimonou. Zasněná do dále hledící Šimona, již ztvárnila E. Kratochvílová, jakoby se svojí stále se opakující replikou „na rybu se musí čekat“ přišla z úplně jiného světa, čímž stojí částečně proti groteskně laděné inscenaci, a s každým jejím výstupem jakoby na scéně něco zaskřípalo.

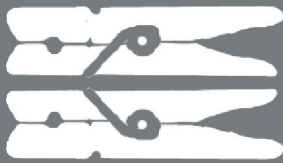
Celý děj se točí kolem snů a tužeb, ať už těch nadpozemských nebo zcela přirozených, jako jsou rodina, kuchyň, záclony nebo dítě. Po tom touží stejně jako ostatní ženy ve hře i Beátka, která má právě příležitost svůj sen naplnit s místním donjuanem Davidem (M. Kónig), kdyby ten jako naschvál zrovna neumíral na nevyléčitelnou nemoc, kterou si sám naordinoval. Život tím ale nekončí, přichází očistný déšť, který přináší všem úlevu naději.

Divák neznalý textu se v každém případě pobavil absurdně komickými scénkami, jež se vršily jedna na druhou, sem tam zalapal po dechu, protože ne všechna místa mu byla zcela čitelná, ale z divadla odcházel příjemně naladěný, že vše dobře dopadlo, takže si všichni mohli na závěr s radostí zazpívat.

Judita Hoffmanová

Ve zpětném zrcátku

L. Langronová: Království
Praha

„Na rybu se musí čekat, ryba, to je život“ aneb Mávání prutem nad divadelní řekou

Studenti pražské DAMU si ke své absolventské inscenaci zvolili dosud nehraný text Lenky Lagronové Království. Ten opět nabízí typická autorčina duchovní témata a postupy, mezi nimi práci se symboličností a obrazností. Znovu se soustředí na motivy související s vodou (rybář, vyschlá řeka, moře, déšť), zas se s ní ocitáme na hřbitově, v kostele, slyšíme zpívat řeholní sestry a zní polština. Tentokrát navíc přidává motiv medu a ženského pozadí, které dovedně rozvíjí slovními metaforami („Má to těžkej zadek.“ „Umění není žádnéj med.“). Co si však s Lagronovou - která zde vypráví o vyprahlých šedivějících hrdinech, kteří pasivně sní o Davidově království či se na poslední chvíli rozmyšlejí, co se životem - počali ještě nehotoví lidé z Disku?

Poradili si.

Na první pohled jejich inscenace zaujme scénografií. Diváci sedí proti sobě na dvou stranách jeviště, mezi nimi šikma a „kopeček“, který musí postavy ztěžka zdolávat. Tato „překážka“, zdá se, pomáhá aktérům. Z nich nejvíc zaujmou představitelky sester – Zuzana Stavná coby Beátka a Markéta Stehlíková jako Marta. Druhá, již se daří proměna přicházející s deštěm, více stylizuje a působí jako zdroj komiky, první je okouzlující v momentech zamilovanosti či během divácky vděčné nevydařené schůzky. Stejně jako ostatní i ony oblékly jednoduché funkční kostýmy. Zvuková složka vzniká naživo během představení - od bubnu či zpěvu po ruch deště, spíše zcizující roztržení závoje či náladovou evokaci podvodního „ticha“.

Inscenátoři hru Lagronové proškrtali, repliky jinak příliš neměnili. Zato s vedlejším textem naložili značně volně. Vypustili kněze, minimalizovali jeptišky i postavu „vdávající se“ Dívky, celkově obrousili náboženskost a hrají více o blízkosti lidí než o zaslíbení Bohu. Zdůraznili také komiku kontrastů a míjení se postav, které si v dialogích souběžně řeší každá své těžkosti. Když pak navíc zazní Lagronové replika „Žít se musí“, neubrání se tak divák rozhlédnutí, zda na dvě sestry na jevišti přeci jen odněkud nevykoukne ta Čechovova třetí.

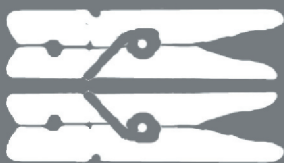
Některé metafory a symboly tvůrci okleštili, zamrzí třeba, z technického hlediska logické, zastrčení fanatazijsní mísy plné medu do stolu. Naopak některé autorčiny krutě realistické momenty (přehazovaná umírající ryba, ustřížení copu Beátky...) nahradili vlastní metaforičností. Z ní zafunguje například závěr, v němž rybku, za kterou se ze šikmy sklouzávají do řeky, zobrazí přes zrcátko. Že však naturalistické živly při inscenování tohoto textu fungují, potvrdí závěrečné zapojení vody.

„Na rybu se musí čekat, ryba, to je život,“ říká postava Šimony připravená se sítí a gumáky na rybaření, byť řeka vyschla a krajina i lidé trpí vyprahlostí. Posluchači DAMU s medem slepenýma rukama v klíně také neseděli. Touto inscenací sice nechtyli největší štiky s nejlibovějším masem (nabízí se například otázka, zda po řadě změn zůstanou všechny motivy hry – třeba propadající se Davidův hrad - srozumitelné i pro diváky neseznámené s původním textem), u správné řeky však, myslím, prutem mávají.

Hana Hejduková

Ve zpětném zrcátku

Z. Mikotová: Bajky a sny
Brno

Osloveni živým slovem

Byl tu křik jedenácti lidí. Naráz. Přes sebe. O různých časech: sázení i sklízení. Milování a nenávidění. Boje a pokoje. Jako z kazatelny.

Byl tu křik jedenácti lidí. Naráz. Přes sebe. A jindy by se nesnesitelně hlasitě vtloukal do hlavy. Ale dnes křičely jen ruce. Bezhlesně, a o to naléhavěji.

Byl tu křik jedenácti lidí. Naráz. Přes sebe. A jako by to byl tanec.

A pak světla zhasla.

A byla tma.

A tedy i ticho.

...

A pak se tleskalo, nebo vlastně netleskalo, protože po tom všem nebylo jasné, co znamená slyšet, co znamená vidět, a jak bychom se vlastně nejspíše domluvili na tak prosté věci, jako že se nám líbilo a že děkujeme. A tak se spíš třepalo rukama ve vzduchu. Ale nebylo to špatné.

Musel jsem začít od konce, protože právě na konci se v nejčistší podobě ukázala největší síla inscenace studentů Výchovné dramatiky neslyšících. Znakovost znakové řeči. Zatímco stokrát omlétá slova se v našich uších a hlavách zahnízdila, zautomatizovala a ztratila tak bezprostřední účinnost, kterou je třeba ve všech odvětvích slovesných umění vždy klopotně hledat, a tak smutně často nenalézat, znaková řeč funguje na scéně až čarovně přímočaře. Poprvé jsem si uvědomil, jak čistě a ryze mimetická ve své podstatě je.

Mám za to, že poesie je tanec řeči. Rytmizovaná, zhuštěná, stírající hranici mezi formou a obsahem. Znaková řeč může udělat poesii z každého slova. Prostě tím, že je zatančí. Zrytmizuje a setře hranici mezi formou a obsahem. Zvukomalbu nahradí pohyboomalbou a jazyk se zhmotňuje, ožívá. Až se tají dech při představě, jaké to teprve musí být, když se tančí poesie...

Byl to krásně jiný pohled, na laskavě a s citem rozehrávanou mateřštinu. A zasloužil by si hlubší zamyšlení. Jenže my se musíme od konce vrátit na začátek a doprostřed. Neradi. Trochu si tím pokazíme dojem.

Pro ty, kdo neviděli – Bajky a sny jsou pohádkově imaginativní pásmo pantomimických či mírně „znakovaných“ výstupů propojených volně motivy, které si dala inscenace do názvu. Na bílé, mírně sešikmené scéně se v podání jedenácti studentů Výchovné dramatiky neslyšících odehrají bratru dva tučty kratších i delších scének, někdy něžných a zasněných, někdy mírně úsměvných, vždy však pohádkově čistých. Spoluúčinkuje atmosferická projekce dvou meotarů a sbírka loutek s vlastní osobností.

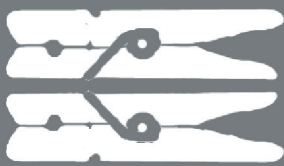
A jako pásmo trpí i všemi jeho chorobami. Některá čísla jsou brilantní, jiná přinejmenším podivná. Dramaturgická provázanost je nesmělá, hlavně u první poloviny, v níž se snad všichni herci vystřídali s vlastní interpretací oněch nejznámějších veršů Kazatele, působí dojmem zbytečně roztahané etudy. Herecké výkony se pohybují na ose „jak-co-komu-sedne“, obzvlášť u práce s loutkami jsou vidět velké rozdíly ve zvládnutí techniky.

Jako svébytnou inscenaci bych Bajky a sny vnímal s lehkými rozpaky a především pro jejich občasnou dýchavičnost bych byl mírně rozmrzelý, jaká je to škoda, že se tak slibná věc zbytečně pochroumala. Jako ukázkou práce studentů Výchovné dramatiky neslyšících ji ale radostně přijímám coby nesporně obohacující zážitek a tleskám. Tedy, promiňte, vlastně vděčně třepetám rukama nad hlavou.

Mikuláš Bryan

Ve zpětném zrcátku

Z. Mikotová: Bajky a sny
Brno

Na počátku bylo slovo... nebo ne?

Milujte se, množte se, dupejte a hýbejte se. Milujte, sakra milujte! Protože „naše bláznovství a chyby může vykoupit jediné láska“, jak moudře agituje motto inscenace.

Ať jsi Němec nebo Bulhar, největší výhodou představení, kterou je třeba zmínit v prvé řadě a na počátku všeho, je srozumitelnost. Co jiného se na mezinárodní festival může hodit víc, než pohybové divadlo, téměř beze slov.

Ať jsi Němec nebo Bulhar, na bílé šikmě a bílém obdelníku na horizontu scény koukáš na černo-bílé, hlucho-slyšící, mlado-krásné lidi. A na barevného bubeníka. Koukáš, jak se pomocí zpětných projektorů proměňuje nálada scény, jak se tito lidé pohybují v odrazu vodní hladiny, ochranných fólií, krajkového závoje. Posloucháš podmanivou hudbu, jdoucí ruku v ruce s jednáním na scéně, podupáváš do rytmu přesných bicí a utíkáš do světa, kde neexistují slova, kde se lidé dorozumívají pohybem a gestem, kde tito lidé vyjadřují emoce mimikou. Krásnou, výraznou, srozumitelnou mimikou.

Ať jsi Němec nebo Bulhar, musíš si chtě nechtě přiznat, že elán a nadšení, s jakým se aktéři představení pouští do sdělování divákům, jak je oslovují a jak na ně reagují, je fascinující. Častokrát se jenom přistihneš, že s letným úsměvem koukáš na toho chlapce či na tu slečnu a říkáš si, jaké by to asi bylo být s ním/ s ní na louce. Třeba i jako mravenec. Lidskost, která z těchto herců prýští, je nezměrná.

Ať jsi Němec nebo Bulhar, v první polovině inscenace ti postavy na scéně sdělují, že svět je řetězem časových úseků, z nichž každý má svůj účel. Sdělují, že občas pláčeme, občas se smějeme, občas milujeme, občas nenávidíme, občas hledáme a občas zkrátka ztrácíme. Ptáš se, proč tomu tak je? Ať jsi Němec nebo Bulhar, stejně nemáš ponětí. Ani před shlédnutím inscenace, ale ani potom. Smiř se s tím, že to tak je. To stačí.

Ať jsi Němec nebo Bulhar, dozvídáš se v druhé polovině představení, jako podle pana Ezopa, že zvířátka jsou jako lidi a že ze všeho plyne nějaké ponaučení. Liška samolibou vránu nakonec o sýr obere, kdo se vymykal z davu a chtěl všechno, nemá nic. Po každé akci následuje reakce, a svět se točí, a občas pláčeme a občas se smějeme, a nejdůležitější je láska k bližnímu, ta nás vykoupí.

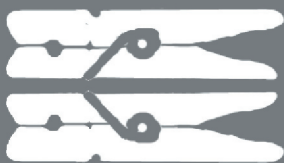
V zásadě nemám nic proti poselství, které se představení snaží sdělit. Opravdu se domnívám, že nesobecká láska nás může udělat, alespoň na okamžik, lepší. Stejně tak, že bychom si měli předem uvědomovat možné následky svých činů a že bychom se měli nejdřív zamyslet, než začneme jednat. Tato fakta se inscenací sice povedlo podchytit a zobrazit v zásadě úspěšně, přesto častokrát příliš popisně a lehce klouzajíc po povrchu. Možná je to tím, že slyším, na obecné poměry, v celku dobře, možná jsem jenom naším stoletím deformovaný cynik. V momentě, kdy se ovšem objevili roztomilí plyšová maňasci, roztříštil se mi předchozí zážitek do představování světa očima tříletého dítěte. Příliš ostrý kontrast pro mé unavené oči. Chci tím říct, že hodina a půl koncentrace převážně na zrakové vjemy je příliš.

Ale ať jsi Němec nebo Bulhar, mít rád je pěkná věc a je potřeba, aby nám to občas někdo připomněl.

Brigita Lamserová

Ve zpětném zrcátku

Ch. Bukowski: Tvoje pivo/ The Killers
Bratislava

Holé rite...

Pan Bukowski prý kdysi tvrdil, že neví, k čemu jsou kritici kromě toho, aby mlátili svoje ženy. Mně naštěstí nepřísluší bratislavské představení kritizovat, pouze reflektovat, vychrlit na papír bezprostřední dojmy a pokusit se najít, čím byly vyvolány (na okraj ještě uvádím, že nemám právoplatnou manželku, na které bych se mohl dopouštět násilí).

Představení se skládá ze dvou samostatných částí (dramatizací dvou povídek), oddělených přestávkou, které má spojovat, jak jsem se dočetl v bulletinu, společné téma „všichni jsme chyceni ve spárech stejného osudu“. Tento spojovací článek mi trochu unikl. Zatímco v druhé polovině se o otázce zvláštnosti klikatých cest lidského osudu nedá pochybovat, v první polovině mi trochu chyběl. Za spojovací články lze však jistě považovat hudbu a filmové projekce. Kapela byla parádní. Svými jazzovými motivy dávala představení příjemný retro nádech. Někdy byla hudba součástí situace (především na začátku), jindy sloužila jen jako podkres. S „retro nádechem“ vyvolaným hudbou kontrastovaly současné reálie filmových dotáček. Jejich funkce spočívala v ilustraci prostředí a ve zprostředkování jiného dějiště, než kterému jsme svědky na jevišti, nebo v dotáčení příběhu nebo, což je pravděpodobně nejzajímavější, v odkrytí nějakého vnitřního vyhoceného rozměru situace, v poskytnutí jiného, „nereálného“ úhlu pohledu. Scénu tvořily realistické náznaky, a její výtvarná funkce se tak ztrácela. Tento prostor nebyl však výrazněji naplněn jinou divadelní složkou.

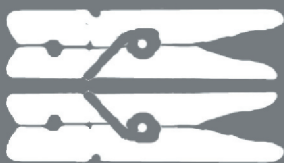
Podívejme se na první polovinu. Bohužel, musím říct, že jsem se trochu nudil. Nemyslím si, že by to bylo kvůli hereckým nebo režisérským výkonům, které odpovídaly určitému standardu. Já prostě tuto povídku nepovažuji za právě vyvedenou. Na malé ploše sledujeme rozklad partnerského vztahu primitivního boxera a povrchní „blondýny“. Nic proti modelovosti situace, ale argumenty a promluvy se točí v jakýchsi spirálách, opakují se bez nějakého významnějšího akcentu, že „právě o to jde“. Situace nás ničím nepřekvapí, pointy se nedočkáme. Druhá polovina už byla zajímavější, živější. Postavy nebyly modelovány tak „realisticky“ jako v první půlce. Byly namalovány ostřejšími tahy, měly sklony ke grotesknosti, karikatuře, uplatňovaly se v drobných tazích. O to hrůzostrašnější pak je, že se dvě takové postavičky (nepovedený kriminálník a utahaný úředník) dokážou dopustit vraždy a znásilnění. Jejich grotesknost ustupuje do pozadí na úkor tupé surovosti. Pak asi není divu, že mi jako úplně mimo připadal výstup dítěte, který naplnil divadlo klišovitým sentimentem až po okraj. Po tomto výpadu na „lidská srdíčka“ se opět vracíme do rovin grotesknosti a absurdity.

Co říci závěrem? Klaním se krásným nohám slovenských hereček. Doufám, že nemění potěšení měly i dámy z pohledu na pánské holé rite.

Ondřej „Pivoš“ Novotný

Ve zpětném zrcátku

Ch. Bukowski: Tvoje pivo/ The Killers
Bratislava

Bratislava ukazuje Evropě prdel.

Sme všeci?
Asi... nevím!
Dvě povídky Charlese Bukowského,
promítací plátno,
tři, posléze čtyři hudebníci
a několik herců.

Našlápnuto na slušný gesamtkunstwerk, ale výsledkem je 5% hereckého umu, 10% nahoty, 15% projekcí, 20% dobré hudby, a 50% citového vydírání, o to silnějšího, že přijde všechno najednou, v jeden moment.

Ona, brýlatá kočka v erotické košilce, je sama doma. Čeká telefon, zapne rádio, čurá, čte si časopis. Přijde domů On, její boxer, a ani si jí nevšimne. Kouří, pije pivo, vypne rádio, čurá. Začnou se hádat, začnou se líbat, začnou šukat, a pak se opět hádají. Kecy, kecy, kecy, které nikam nevedou. Do toho přibližlé projekce, které omezují i to minimum fantazie, které je v inscenaci přítomno, a to fantazii divákovu.

Milenci se natolik pohádají, že Ona se oblékne, zabalí si věci do igelitových pytlů, které vysavačem zavazuje a se zubním kartáčkem v ruce odchází pryč, tedy do „hajzlu“, protože dveře ven jsou zároveň i dveřmi od záchoda. On telefonuje své bývalé-bývalé přítelkyni. Bývalé-bývalé, neboť ta, co právě odešla, je už také bývalá. Následující zbytek první povídky je čistě záležitostí projekce.

O přestávce došlo k přemístění záchodové mísy do hlediště, tak všichni napjatě čekáme, copak z ní, jako z papírového dortu vyskočí. A nic. Ta mísa je tam úplně k ničemu, leda že by se chtělo někomu z diváků v průběhu představení zvracet.

Začíná druhá povídka. Pán stojí pod oknem, v němž žena zalévá květiny. Jemu prší na hlavu a on místo, aby si stoupl o kus dál, schovává se pod svou aktovkou. Proto navrhuji, abychom si tuto postavu nazvali pracovně Jouda. Jouda je nešťastný ze svého života, už je unavený z pojišťování, z podvádění manželky, z placení splátek a dalších podobných věcí, načež najde útočiště v restaurantu „U zdi“. Přisedne si k němu zloděj Gabriel a Jouda, v očekávání něčeho zajímavého, se s ním domluví na noční zátaž. Vloupají se do domu. Je to zcela jistě dům. Mohl by to být i byt, vždyť je to jedno, ale projekce udává dům. Jouda se bojí, je neobratný, snaží se nasadit si punčochu přes své velké brýle a nejde mu to, k tomu stále svírá svoji pracovní aktovku... Opravdu vtipná scéna, protože představitel Joudy hraje dobře a vtipně. Vloupání se nepodaří podle plánu, Gabriel musí zabít majitele domu a spolu s Joudou surově znásilní a zabijí ženu. Je po všem, lupiči odcházejí, a aby toho HNUSU nebylo málo, tak ve stejný moment vejde na scénu dítě v pyžamu a hledí na své mrtvé rodiče.

V poslední projekci se osudy všech tak nějak nešikovně propojí, načež zloději zjistí, že v domě zapomněli lup a rozhodnou se vrátit.

Tak, děj jsem vystihla myslím přesně a kromě děje se nic víc nedělo.

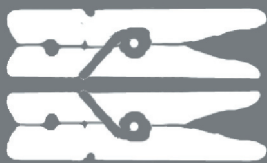
Tvar měl blíže k filmu než k divadlu, vše zůstalo pouze u popisu. Místa, která mohla být zajímavá, se omezila na ještě popisnější projekci. Oceňuji snahu, ale myslím, že skvělá jazzová hudba, jakou živá kapela bezesporu hrála, spolu s obyčejným scénickým čtením Bukowského povídek, by dopadlo líp.

„Tvůrci se snažili manipulovat s osudem - a nevyšlo to.“

kovinda

Ve zpětném zrcátku:

Zahájení

Slavnostní zahájení, aneb Možná přijde i klokan

Kde – Divadlo Husa na provázku, kdy - 27.3. 2007, co - Sedmnáctý ročník mezinárodního festivalu Setkání/Encounter. Je půl třetí odpoledne, divadlo praská ve švech, čeští i zahraniční studenti se perou o poslední místa na židlích i polštářích. Zahájení festivalu se jako každý rok ujímá za všeobecného nadšení jeho ředitel profesor Petr Oslzlý, jehož slova jsou simultánně překládána do anglického a znakového jazyka. Na začátku pár formálních slov týkajících se 60. výročí, jež slaví JAMU od svého založení, poté připomínka, že dnešní den není významný pouze pro účastníky festivalu v Brně, ale slaví ho všichni milovníci dramatických múz jako Světový den divadla, a v závěru část mezinárodního poselství divadla, jehož autorem byl pro letošní rok Jeho Výsost šejch Dr. Sultan Bin Mohammed Al Qasimi, člen Nejvyšší rady Spojených arabských emirátů - vládce Šardžáhu. Svůj projev ukončil prof. Oslzlý uvítáním studentů všech zúčastněných škol, přáním „zlomte vaz“ zúčastněným, přátelské a umělecké setkávání divákům. Poté představil porotu, již tento rok tvoří: předsedkyně poroty Daniele Monmarte z Paříže, Julek Neumann z Londýna a Prahy a Jan Kerbr pouze z Prahy, jak vtipně a pohotově do angličtiny přeložila tlumočnice.

Slova se na závěr ujala sama Mme. Monmarte, která za bouřlivého potlesku přednesla své poselství pro tento ročník, aby porota byla nestranná a atmosféra ještě lepší než loni, ve francouzštině, angličtině, češtině a ruštině.

Po menších technických problémech byla promítnuta festivalová znělka, jejíž hlavní postava, múza, peroucí si šaty, se náhle zhmotnila na jevišti a doprovázena dalšími kolegy a kolegyněmi předvedla své umění. Výstup pěti múz z pěti kontinentů, jež nám ukázaly, že umějí hrát na housle, zpívat, tančit, rapovat a jsou milovníky zvířat (viz klokan), uzavřela dvojice komiků, jejichž plácání je symbolicky uzavřeno nejvýmluvnějším gestem, objetím. Opona se zvedá a divadlo může začít!

Judita Hoffmanová

O pět minut později, než tvrdil program, zahájil prof. Petr Oslzlý sedmnáctý ročník festivalu Setkání/Encounter. Kromě vlastních slov, během nichž mimo jiné přivítal hosty z dvanácti světových měst včetně Brna, ocitoval též část poselství k letošnímu Světovému dni divadla z pera Jeho Výsosti šejcha Dr. Sultana Bin Mohammeda Al Qasimiho. Ten totiž připadl právě na včerejší den. „Jsme pouhými smrtelníky, leč divadlo je věčné jako sám život,“ zaznělo například. Posléze Oslzlý představil porotu – tedy Julka Neumanna, Jana Kerbra a předsedkyni Daniele Monmarte, která nejprve vtipně podruhé povstala k úkloně, když byla do angličtiny přeložena až po potlesku české části hlediště, a poté promluvila k divákům, přičemž se z francouzštiny sama transponovala do dalších tří řečí. Pochválila v nich skvělou loňskou atmosféru a zadoufala, že letos bude ještě lepší s provokativní otázkou: „Jste na to připraveni?“

Že příprava v Brně nebyla ponechána náhodě, naznačila hned následující etuda s pouštěním festivalové znělky, letos ve znamení tulivých kolíčků. Vzápětí shůry šikmy sestoupily múzy ve velmi volném brněnském pojetí. Jedna s houslemi, druhá zpěvavá, další provokativně oblečená zatančila, jiná proslovila s bubínkem, že „Na jeden tejdén je Brno jen jeden svět, jeden sen, jedno Setkání“, poslední pak bitím přivolala oplyšovanou klokanokrysu. Dva řádní Brňáci pak něco za kšandy se potahali a hlavně se setkali. Slovy prof. Petra Oslzlého: „Festival Setkání 2007 začíná!“ Slovy mými: „Nazkolíčkovanou!“

Hana Heiduková

Rozhovor se studenty VŠMU, kteří na festival Encounter přijeli s inscenací složenou ze dvou povídek **Charlese Bukowského Tvoje pivo... / The Killers**.

Režisér inscenace se jmenuje **Jozef Charfaoui** a je studentem čtvrtého ročníku. K představení se vyjadřovali i další členové souboru.

Je lehčí na otázky odpovídat, nebo se ptát?

Josef CHARfaoui: Když se dávají jednoduché otázky, tak se na ně taky jednoduše odpoví - a když se dávají složitější, tak se na ně taky složitě odpovídá, nebo se na ně ani odpovědět nedá.

Vaše inscenace otázky spíš pokládá, nebo na ně odpovídá?

J.CH.: My tam máme otevřené konce, tak je asi pokládáme.

A kde můžeme najít tu odpověď?

J.CH.: Na to jsme ještě nepřišli a možná na to ani nepřijdeme... Asi na to nepřijdeme.

Jak vás napadlo dělat zrovna Bukowského?

J.CH.: Měli jsme ho v knihovně, tak jsme si ho přečetli a řekli si - uděláme Bukowského.

Roman Kočár - produkce: Byl to dobrý marketingový tah!

Všichni: A máme s ním společné to, že máme všichni hemeroidy.

J.CH.: Nepíše nijak květnatě. To není jako Turgeněv nebo tak. Proto je lehčí si z toho vytvořit vlastní představu. Dělali jsme povídku, vycházeli z ní, zdramatizovali ji. Používá jednoduchý jazyk, to se mi líbilo. Jak ses mě ptala na ty otázky a odpovědi, tak tady v těch povídkách je prostě jednoduše položená otázka, a za tím jednoduchým se skrývá celý ten smysl. Všechno z textu je přenosné na jeviště. Něco víc, něco míň.

Jak je podle vás vnímán Bukowski jako spisovatel?

J.CH.: Buď Bukowského máte rádi, nebo nemáte, nic mezi tím. My máme rádi Bukowského.

Jaké jsou odezvy na vaše představení?

Miro Beňuš - herec: Vždycky docela podobné. Buďto je to publikum, které to bere na vážno, anebo se směje i ve chvílích, kdy by ho mělo mrazit. Třeba když to dítě najde své zavražděné rodiče, nestalo se, že by se někdo na tom místě smál - až dneska.

A nerozhodilo vás to?

M.B.: Ne, ne. Byli jsme rádi - i to je reakce.

J.CH.: To je ten paradox. Oni se smějí, a potom si najednou uvědomí, že se smějí něčemu, co vlastně vůbec směšné není, protože se to klidně mohlo stát... A proto jsme to akcentovali ještě tím, že jsme celý děj přesunuli do slovenského prostředí - změnili jsme i jména, aby to bylo divákům bližší.

Čí bylo vlastně to dítě?

J.CH.: To je místní, my jsme si ho pro dnešek půjčili. Pan Plešák je myslím jeho strejda. Ten klučík nám říkal, jak se strašně těší na jeviště.

Jak dlouho jste tuhle inscenaci připravovali?

J.CH.: No, dlouho. Není to jen divadlo, ale byla tam i živá hudba a film. Chtěli jsme do toho dát i animaci, aby tam byly obsaženy všechny složky umění, ale to už jsme nestihli. Gesamtkunstwerk, nebo co to je. Ale prostě to bylo komplikované, protože film dělali lidé z filmové fakulty, hudbu lidi z hudební... Bylo obtížné dát to celé do kupy. Premiéra měla být v červnu, protáhlo se to do září. Zkoušeli jsme to čtyři měsíce čistého času.

Juraj Igonda - herec: Jozef je náš režisér. My ho máme rádi. On je takový režisér, který má na všechno čas. Nechává věcem vlastní dráhu. Já za sebe jako za herce můžu říct, že má velmi lidský přístup. Což znamená, že se v nás snažil nalézt lidský prožitek. Mluvím teď o první povídce „Pivo“, kde hraju boxera. Tam jsem najednou pochopil tu situaci, kdy je žena přesycena tím, že ji muž nikam neposouvá a že si žije stále ve svém světě. Na to jsme přicházeli s naším režisérem Jožom. A mám takový pocit, že po nás chce, abychom ty věci hledali sami v sobě. I když je nutno podotknout, že na všechno má čas.

J.CH.: Čas není můj kamarád.

M.B.: Já jsem měl docela dlouho problém ztotožnit se s postavou, kterou hraju (Gabriel), protože ve skutečnosti nejsem vůbec agresivní. Tak jsem si nakoukal takové drsné filmy jako například Irréversible, kde jsou ta znásilnění taková naturální, a tak nějak postupně jsme se k tomu dostávali.

Jak se vám líbí na Encounteru?

M.B.: V Bratislavě to hrajeme v takovém menším divadélku, asi pro padesát lidí. A tady jich bylo asi stopadesát - bylo plno a ta atmosféra byla úplně jiná. Velké publikum reaguje jinak, častěji a taky intenzivněji, což je pro herce strašně dobré. My jsme si to tady užili naplno a teď se těším, co nám na to v hospodě řeknou lidi.

Všichni: Jde se do krčmy!

ptala se Jana Podlipná

Divácké dojmy

Jak se vám líbilo představení? / How did you enjoy the performance?

(anglické odpovědi jsou doslovné, český překlad už ne)

DAMU, Praha - L. Lagronová: Království

For me it was little bit hard, because I didn't understand the language. But I found it interesting. I'm sorry that I didn't follow the story, as much as I could.

Pro mě to bylo trošku obtížné, protože jsem nerozuměla jazyku. Ale přišlo mi to zajímavé. Jen mě mrzí, že jsem nepochytila příběh tak dobře, jak jsem mohla.

Vesna

Academy of Theatre, Radio, Film and TV; Slovenia

Jo, líbilo. Zábavné to bylo.

Markéta

Masarykova univerzita; Czech Republic

Jako tak na obě strany, no. Chvilka tam byly snahy o takovou mystičnost, ale mě to přišlo vyhocený zbytečně moc.

Jaro

JAMU, Czech Republic

I like it very much. It was very good. I don't understand all, but I think, that few things... that fish... I understand good. Also love two people.

Moc se mi to líbilo. Bylo to velmi dobré. Nerozuměl jsem všemu, ale pár věcí... tu rybu třeba... jsem myslím pochopil dobře. Stejně jako lásku dvou lidí.

Jachym

Hochschule fur Musik und Theater Hannover; Germany

SKANDÁLNÍ ubohost

Někdy bývám označován za bigotního katolíka. Pokud to znamená odmítání trapnosti, hlouposti a obscénnosti skrze citové vydírání, pak jsem skutečně bigotním katolíkem...

Trapnost- nuda – blbost – obscénnost – směšnost – přestávka – nuda – záblesk herectví – nuda – pitomost – obscénnost – citové vydírání – konec. Taková byla a je VĚC z Bratislavy, v níž na jevišti jednal snad jen opozdivší se tým kameramanů. Co se jakéhokoliv přínosu týče, byla dramaturgie nulová, režie zbytečná, herectví pod psa, projekce popisná...

V jedné inscenaci jedné brněnské ikony se praví „Ostuda, hanba, prasárna!“ A patří to bohužel především na hlavy „výběrové komise“ festivalu. Pane děkane, vy jste tleskal – mám to chápat jako nějaký signál pro svou další práci na JAMU (bude-li jaká)?

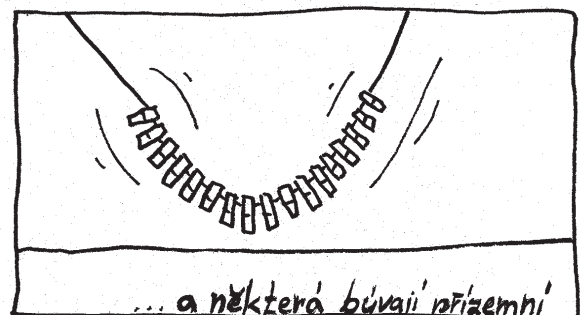
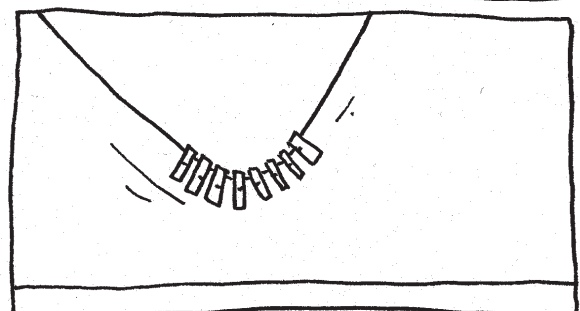
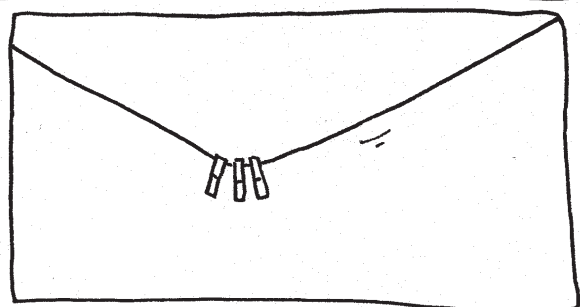
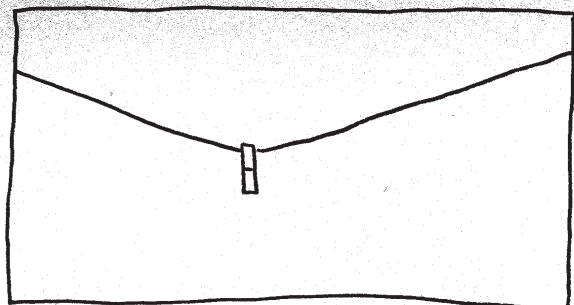
petr jan kryštof

PS: Divadelní kritici prominou – je-li divadlo blbé, netřeba analyzovat v čem všem.

Názory na této straně se nemusí shodovat s názory redakce

Jsou různá setkání...

... a některá bývají přízemní

Redakce střeďečního čísla Meeting pointu:

Šéfredaktor: Eva Rysová

Šéfredaktor EN verze: Jitka Beránková

Zástupce šéfredaktora: Martin Dudák

Grafik: Ivo Klvaň

Design: Markéta Wallo, Zuzana Pitnerová

Korektor CZ: Jan Němec

Korektor EN: Alexander Packer

Redaktoři: Mikuláš Bryan, Hana Hejduková, Judita Hoffmanová, Petra Kovářová, Brigita

Lamsarová, Ondřej Novotný, Pavel Gotthard, Jana Podlipná

Překladaťelé: Alžběta Matoušková, Marek Procházka, Jana Přidalová, Michaela Rosová,

Lenka Váňová

Comics: Jan Maroušek, Petr Maška

